

март 2013

Овој информативен документ не е сеопфатен и не е
обврзен за судот

Говор на омраза

„...толеранцијата и почитувањето на еднаквото достоинство на сите човечки суштества ги сочинуваат основите на едно демократско и плуралистичко општество. Оттука, како прашање на принцип, во одредени демократски општества **може да се смета за неопходно санкционирањето или дури и спречувањето на сите форми на изразување со кои се шири, поттикнува, промовира или оправдува омраза врз основа на нетрпеливост...**“)

(пресуда [Ербакан против Турција \(бр. 59405/00\)](#), 06.07.2006, § 56)

Општи начела

Авторите на [Европската конвенција за човекови права](#) се стремееа да воспостават институционална рамка врз основа на демократски вредности со цел **надминување на екстремизмот**.

Европскиот суд за човекови права идентификуваше голем број **форми на изразување кои треба да се сметаат за навредливи** и кои се косат со Конвенцијата (како што се расизмот, ксенофобијата, антисемитизмот, агресивниот национализам и дискриминацијата на малцинствата и доселениците)¹.

Меѓутоа, Судот исто така внимателно прави разлика во своите наоди меѓу, од една страна, **вистинското и сериозно поттикнување на екстремизам** и, од друга страна, **правото на поединци** (вклучително и новинари и политичари) да ги **искажуваат своите ставови слободно** и да ги „навредуваат, шокираат или вознемируваат“² останатите.

Не постои универзално прифатена дефиниција на изразот „говор на омраза“. Во судската пракса на Судот се воспоставени одредени **параметри** со кои е возможно да се карактеризира „говорот на омраза“ со цел да се исклучи од заштитата обезбедена за слободата на изразување (член 10) или слободата на собирање и здружување (член 11).

Судот го исклучува од заштита говорот на омраза користејќи два пристапа предвидени со Конвенцијата:

(а) со примена на членот 17 (*Забрана на злоупотреба на права*³), во случаи кога релевантните коментари достигнуваат до говор на омраза и ги негираат фундаменталните вредности на Конвенцијата, или

(б) со примена на ограничувањата предвидени во вториот став од член 10 и член 11⁴ (овој пристап е прифатен во случаи кога говорот за кој станува збор, иако е говор на омраза, не е способен да ги уништи фундаменталните вредности на Конвенцијата).

¹Препорака бр. R 97 (20) на [Комитетот на министри на Советот на Европа за „Говор на омраза“](#)

²[Хендисајд против Обединетото Кралство \(бр. 5493/72\)](#), 7.12.1976, § 49.

³Оваа одредба има за цел да спречи поединци да ги злоупотребуваат правата од Конвенцијата за да се вклучуваат во активности или да вршат дејства во насока на прекршување на правата или слободите утврдени со Конвенцијата.

⁴Ограничувања кои се сметаат за неопходни во интерес на државната безбедност, јавната безбедност, спречувањето на нереди или криминал, за заштита на здравјето или моралот и за заштита на правата и слободите на другите.

Говор на расна омраза

Аксу против Турција (бр.4149/04 и 41029/04)

15.03.2012 (Големиот судски совет)

Г. Аксу, од ромско потекло, тврдеше дека три публикации финансирани од владата (книга за Ромите и два речника) содржеле забелешки и изрази со антиромски чувства.

Член 14 (забрана на дискриминација)

Судот повтори дека дискриминацијата според значењето на член 14 треба да се сфати како различен третман на луѓето во слични ситуации, без објективно или разумно оправдување. Меѓутоа, г. Аксу не успеа да изгради случај за да докаже дека публикациите имале дискриминаторска намера или влијание. Затоа, случајот на г. Аксу не се однесуваше на разлика во третманот и Судот одлучи да го разгледа случајот само според членот 8.

Членот 8 не бил прекршен (право на почитување на приватниот и семејниот живот)

Судот утврди дека книгата и речниците не биле навредливи за Ромите. Утврди и дека турските власти ги презеле сите неопходни чекори за да ја исполнат својата обврска според членот 8 за заштита на правото на г. Аксу на почитување на неговиот приватен живот како член на ромската заедница. Сепак, Судот истакна дека би било подобро доколку втората дефиниција на зборот „Циганин“ – „беден“ - во речниците би се означила како „погрдна“ или „навредлива“, наместо „метафорична“.

Ферет против Белгија (бр. 15615/07)

16.07.2009

Даниел Ферет беше белгиски пратеник и претседател на политичката партија Национален фронт во Белгија. За време на изборната кампања беа дистрибуирани неколку видови летоци, со слогани како што се „Да се спротивставиме на исламизацијата на Белгија“, „Стоп за вештачката политика на интеграција“ и „Испратете ги дома доселениците кои бараат работа“. Ферет беше осуден за поттикнување расна дискриминација. Тој беше казнет со општествено корисна работа и му беше одземено правото да извршува парламентарна функција во период од 10 години. Ферет тврдеше дека било повредено неговото право на слобода на изразување.

Според Судот, било очигледно дека коментарите на г. Ферет предизвикувале чувства на недоверба, отфрлање или дури и омраза кон странците, особено кај помалку образованите членови на јавноста. Неговата порака пренесена во изборен контекст имала поголемо влијание и јасно поттикнувала на расна омраза. Неговата осуда била оправдана во насока на спречување нереди и заштита на правата на другите, имено членовите на заедницата на доселеници. Судот утврдил дека **членот 10 не бил прекршен**.

Лирој против Франција (бр. 36109/03)

02.10.2008

Денис Лирој е карикатурист. Еден од неговите цртежи на кој е претставен нападот на Светскиот трговски центар беше објавен во еден Баскиски неделник на 13-ти септември 2011 година, со наслов: „Сите ние сонувавме за тоа... Хамас го направи“. Откако му беше наложено да плати глоба поради „оправдување на тероризмот“, г. Лирој тврдеше дека било повредено неговото право на слобода на изразување.

Судот сметаше дека жалителот во своите цртежи го величал насилното уривање на американскиот империјализам, им изразил морална поддршка на извршителите на нападите од 11-ти септември, со своите коментари го одобрувал насилството извршено врз илјадници цивили и го потценил достоинството на жртвите. И покрај ограничениот тираж на весникот, Судот забележал дека објавувањето на цртежот предизвикало одредена реакција на јавноста, способна за разгорување насилство и истата имала докажано влијание врз јавниот ред во Баскија. Судот утврдил дека **членот 10 не бил прекршен**.

Јерсилд против Данска (бр. 15890/89)

23.09.1994

Новинарот Јенс Олаф Јерсилд направи документарен филм со извадоци од телевизиско интервју што тој го имал спроведено со тројца членови на една група млади луѓе кои себеси се нарекуваат „Зелени јакни“, а кои изнеле навредливи забелешки за доселениците и етничките групи во Данска. Г. Јерсилд беше осуден за помагање и поттикнување на ширењето на расистички забелешки. Тој тврдеше дека било повредено неговото право на слобода на изразување.

Судот направи разлика помеѓу членовите на „Зелени јакни“ кои отворено изнесувале расистички забелешки и г. Јерсилд, кој сакал да ја претстави, анализира и објасни оваа посебна група млади луѓе и да се позанимава со „конкретни аспекти на едно прашање кое уште тогаш било од голем јавен интерес“. Документарниот филм како целина не бил насочен кон пропагирање расистички ставови и идеи, туку кон информирање на јавноста за еден општествен проблем. Следствено, Судот утврдил дека **членот 10 бил прекршен**.

Видете и:

Глимервин и Хакенбик против Холандија, бр. 8348/78 и 8406/78, 11.10.1979 - политичка партија базирана на верувањето дека етнички хомогеното население најдобро му служи на општиот интерес на државата.

Говор на омраза поради сексуална ориентација

Вејделанд и други против Шведска (бр. 1813/07)

09.02.2012

Предметот беше во врска со осудувањето на жалителите за дистрибуирање на околу 100 летоци во едно средно училиште кои судовите ги сметаа за навредливи за хомосексуалците. Жалителите дистрибуирале летоци преку организација наречена „Национална младина“, оставајќи ги во или врз шкафчињата на учениците. Конкретно, во летоците било наведено дека хомосексуалноста е „девијантна сексуална наклонетост“ којашто имала „морално деструктивен ефект врз суштината на општеството“ и била одговорна за развојот на ХИВ и СИДА. Жалителите тврдеа дека немале намера да изразат презир кон хомосексуалците како група и изјавија дека целта на нивната активност била да се започне дебата за недостигот од објективност во образованието во шведските училишта.

Судот утврди дека овие изјави претставувале сериозни тврдења базирани на предрасуди, иако не биле директен повик на дејства поради омраза. Судот истакна дека дискриминацијата врз основа на сексуална ориентација била подеднакво сериозна како дискриминацијата врз основа на „раса, потекло или боја“.

Судот заклучи дека членот 10 не бил прекршен, бидејќи мешањето во остварувањето на правото на слобода на изразување на жалителите од страна на шведските власти било разумно сметано како неопходно во едно демократско општество со цел заштита на угледот и правата на останатите.

Говор на верска омраза

Хизб Ут-Тахрир и други против Германија (бр. 31098/08)

19.06.2012 (одлука за допуштеност)

Предметот се однесуваше на забраната на активностите на исламско здружение во Германија кое се залага за соборување на не-исламски влади и формирање на исламски калифат.

Судот, со мнозинство, ја прогласи жалбата за **недопуштена**. Судот конкретно утврди дека според член 17 (забрана на злоупотреба на правата) од Европската конвенција за човекови права, било невозможно од Конвенцијата да се изведе право за вклучување во некоја активност со цел уништување на кои било права и слободи наведени во Конвенцијата.

[Затоа здружението не можеше да се потпре на членот 11 \(слобода на собирање и здружување\) за да ја обжали забраната на неговите активности.](#)

Видете и:

[Касимакунов и Сајбаталов против Русија](#), бр. 26261/05 и 26377/06, 14.03.2013.

Павел Иванов против Русија (бр. 35222/04)

20.02.2007 (одлука за допуштеноост)

Павел Иванов напиша и објави повеќе статии во кои Евреите се прикажуваат како извор на злото во Русија. Тој ги обвини за заговор против рускиот народ и тонот на неговите забелешки беше забележително анти-семитски. Тој беше осуден за поттикнување етничка, расна и верска омраза. Иванов конкретно се жалеше на повреда на неговото право на ефикасни правни лекови (член 13), наведувајќи дека неговото осудување се засновало на контрадикторни докази. Тој ги критикуваше руските судови дека одбиле да наредат судско вештачење со кое би се докажала вистинитоста на неговите тврдења дека Евреите не биле нација. Тој тврдеше и дека бил дискриминиран поради неговите верски убедувања (член 14).

Судот сметаше дека г. Иванов всушност се жалел на повреда на неговото право на слобода на изразување според членот 10. Судот зазема став дека жалителот во неговите публикации сакал „да поттикне омраза кон еврејскиот народ“ и се залагал за насилство врз одредена етничка група, па не би можел да бара заштита од член 10. Судот ја прогласи жалбата за **недопуштена**.

Норвуд против Обединетото Кралство (бр. 23131/03)

16.11.2004 (одлука за допуштеноост)

Марк Ентони Норвуд, член на Британската национална партија на неговиот прозорец поставил постер обезбеден од истата партија, на кој се гледаат Кулите Близначки во пламен. Сликата е придружена со зборовите „Исламот надвор од Британија - Заштита за британскиот народ“. Како резултат на тоа, тој беше осуден за непријателство кон религиозна група. Норвуд тврдеше, меѓу другото, дека било повредено неговото право на слобода на изразување.

Судот утврди дека таквиот воопштен, жесток напад врз една религиозна група, поврзувајќи ја групата како целина со тежок терористички чин, бил некомпатибилен со вредностите прокламирани и гарантирани со Конвенцијата, а особено толеранцијата, општествениот мир и недискриминацијата и дека г. Норвуд не би можел да бара заштита од членот 10. Судот ја прогласи жалбата за **недопуштена**.

Гундуз против Турција (бр. 35071/97)

04.12.2003

Муслум Гундуз беше самопрогласен припадник на исламистичка секта. За време на телевизиска дебата емитувана во доцните вечерни часови, тој жестоко ја критикувал демократијата, опишувајќи ги современите секуларни институции како „безбожни“, жестоко критикувајќи ги секуларните и демократските принципи и отворено повикувајќи на воведување на шеријатскиот закон. Тој беше осуден за отворено поттикнување на населението на омраза и непријателство врз основа на религиска припадност. Гундуз тврдеше дека било повредено неговото право на слобода на изразување.

Судот забележа дека г. Гундуз, кој ги претставувал екстремистичките идеи на неговата секта, кои на јавноста веќе и биле познати, активно учествувал во анимирана јавна дискусија. Таквата плуралистичка дебата се обидела да ја претстави сектата и нејзините необични ставови, вклучувајќи ја и идејата дека демократските вредности биле некомпатибилни со концепцијата на сектата за Исламот. Темата била предмет на широка дебата во турските медиуми и претставувала проблем од општ интерес. Судот утврди дека забелешките на г. Гундуз не можеле да се сметаат за повик на насилство или за „говор на омраза“ врз основа на верска нетрпеливост. Судот утврди дека **членот 10 бил прекршен**.

Видете и:

[ВП и други против Полска](#) (одлука за допуштеноост), бр. 42264/98, 02.09.2004.

Негационизам

[Гароди против Франција \(бр. 65831/01\)](#)

2003/06/24 (одлука за допуштеност)

Роџер Гароди, авторот на книгата со наслов *Митовите за основањето на современ Израел*, беше осуден за делата на оспорување на постоењето на злосторства против човештвото, јавна навреда на група лица - во овој случај, Еврејската заедница – и за поттикнување расна омраза. Гароди тврдеше дека било повредено неговото право на слобода на изразување.

Судот сметаше дека со забелешките на жалителот се негирал холокаустот и истакна дека „негирањето на злосторства против човештвото [било] една од најсериозните форми на расна навреда на Евреите и поттикнување омраза кон нив“. Оспорувањето на постоењето на јасно утврдени историски настани не претставувало научно или историско истражување; вистинската цел била да се „рехабилитира“ Национал-социјалистичкиот режим и самите жртви да се обвинат за фалсификување на историјата. Бидејќи таквите дејства биле очигледно спротивни на фундаменталните вредности кои Конвенцијата се стреми да ги промовира, Судот го примени член 17 и утврди дека г. Гароди немал право да се потпре на членот 10. Жалбата беше прогласена за **недопуштена**.

[Леиду и Изорни против Франција \(бр. 24662/94\)](#)

23.09.1998

Мари Франсоа Леиду и Жак Изорни напишаа текст кој беше објавен во дневниот весник *Ле Монд* и во кој Маршалот Петан беше претставен во позитивно светло, цртајќи превез над неговата политика на соработка со нацистичкиот режим. Текстот заврши со покана за писма до две здруженија посветени на одбрана на сеќавањето за Маршалот Петан, барајќи повторно да се отвори неговиот случај и да се поништи пресудата од 1945 осудувајќи го на смрт и одземање на неговите граѓански права. По жалбата од Националното здружение на поранешни членови на Отпорот, двајцата автори беа осудени дека јавно бранеле воени злосторства и злосторства на соработка со непријателот. Тие наведоа дека било повредено нивното право на слобода на изразување.

Судот сметаше дека оспорениот текст, иако можел да се смета за полемички, не можело да се каже дека бил негационистички бидејќи авторите не пишувале во лично својство, туку во име на две легално формирани здруженија и повеќе фалеле одреден поединец отколку про-нацистичките политики. На крај, Судот утврди дека настаните наведени во текстот се случиле повеќе од четириесет години пред неговото објавување и дека „изминатото време (направило) да биде несоодветно справувањето со ваквите забелешки, четириесет години подоцна, со иста сериозност како кога тоа би било пред десет или дваесет години“. Судот утврди дека **членот 10 бил прекршен**.

Видете и:

[Хонзик против Австрија](#), бр. 25062/94, 18.10.1995 – публикација во која се негира извршувањето на геноцид во гасните комори на концентрационите логори под Национал-социјализмот.

[Мараи против Франција](#), бр. 31159/96, 24.06.1996 - статија во списание насочена кон демонстрирање на научната неверојатност на „наводните задушвања со гас“.

Говор врз основа на тоталитарна доктрина

Исламски фундаментализам

[Рефах Партиси \(Социјална партија\) и други против Турција \(бр. 41340/98, 41342/98, 41343/98 и 41344/98\)](#)

13.02.2003

Во 1998 година, Рефах Партиси (Социјална партија) беше распуштена поради тоа што станала „центар на активности против принципот на секуларизмот“ и дека разни дејства и изјави на нејзините водачи и членови укажале дека некои од целите на партијата, како што се воведувањето на шеријатскиот закон и теократски режим, се

некомпатибилни со условите на едно демократско општество. Неколку членови на партијата наведоа дека било повредено нивното право на слобода на здружување. Судот забележа дека дејствата и изјавите на Рефах Партиси ја откривале нејзината долгорочна политика за воспоставување режим врз основа на шеријатот и дека тоа не исклучувало употреба на сила. Според Судот, реалните можности кои партијата ги имала за да ги реализира своите планови претставувале непосредна опасност за демократијата и го оправдувале нејзиното распуштање. Судот заклучи дека **членот 11 не бил прекршен**.

По правило, а врз основа на некомпатибилност со вредностите на Конвенцијата, Судот ги прогласува за недопуштени сите жалби инспирирани од тоталитарна доктрина или жалби кои изразуваат идеи што претставуваат закана за демократскиот поредок и можат да доведат до повторно воведување на тоталитарен режим.

(нео-)нацизам; Национал-социјализам: [Комунистичка партија на Германија против Сојузна Република Германија](#), бр. 250/57, 20.07.1957; [Б.Х; М.В; Х.Р; Г.К против Австрија](#), бр. 12774/87, 12.10.1989.

(Курдски) национализам: [Medya FM Reha Radyo ve İletişim Hizmetleri против Турција](#), бр. 32842/02, 14.11.2006.

Политички говор

Отеги Мондрагон против Шпанија (бр. 2034/07)

15.03.2011

Отеги Мондрагон, портпаролот на левичарската баскиска сепаратистичка парламентарна група, на прес-конференција укажа на затворањето на еден баскиски дневен весник (поради сомневања за поврзаност со ЕТА) и наводно малтретирање на лицата уапсени за време на полициската операција. Во својата изјава тој се осврна на Кралот на Шпанија како „врховен командант на шпанските вооружени сили, со други зборови, лицето што ги командува мачителите, кое ја брани тортурата и го наметнува својата монархистички режим на нашиот народ преку тортура и насилство“. Мондрагон беше осуден на затворска казна за кривичното дело сериозна навреда на Кралот. Тој тврдеше дека било повредено неговото право на слобода на изразување.

Судот сметаше дека спорните тврдења не претставувале личен напад против Кралот, ниту пак се однесувале на неговиот приватен живот или неговата лична чест. Тие се однесувале исклучиво на институционалната одговорност на Кралот како раководител и симбол на државниот апарат и на безбедносните сили кои, според жалителот, ги мачеле уредниците на весникот. Судот понатаму забележа дека политичките коментари на г. Мондрагон придонеле за поширока јавна дебата за можната тортура од страна на шпанските безбедносни сили во контекст на анти-терористички активности и дека затоа биле прашање од јавен интерес. Судот утврдил дека **членот 10 бил прекршен**.

Фарук Темел против Турција (бр. 16853/05)

01.02.2011

Фарук Темел, претседател на легална политичка партија прочита соопштение за печат на состанок на партијата во кое ја критикуваше интервенцијата на САД во Ирак и затворањето во самица на лидерот на терористичка организација. Тој го критикуваше и исчезнувањето на лица во притвор. По неговиот говор, г. Темел беше осуден за ширење пропаганда врз основа на тоа дека јавно ја бранел употребата на насилство или други терористички методи. Г. Темел тврдеше дека било повредено неговото право на слобода на изразување.

Судот утврди дека жалителот говорел како политички актер и член на опозициска политичка партија, претставувајќи ги ставовите на неговата партија во врска со актуелни прашања од општ интерес. Судот зазема став дека неговиот говор, земен во целост, не ги поттикнувал другите на употреба на насилство, вооружен отпор или востание и не претставувал говор на омраза. Судот утврди дека **членот 10 бил прекршен**.

Видете и:

[Ербакан против Турција](#), бр. 59405/00, 06.07.2006 - политичар кој отворено го поттикнувал населението на омраза и непријателство врз основа на верски, расни и регионални разлики.

Противуставен/противдржавен говор на омраза

Случај во тек

[Белери и други против Албанија \(бр. 39468/09\)](#)

[Доставено до Владата на 31.05.2010](#)

Жалителите тврдат дека припаѓаат на малцинство што говори на грчки јазик во Албанија. По инцидентите за време на локалните избори во 2003-та година, тие одржаа демонстрации носејќи грчки знамиња и извикувајќи слогани во знак на поддршка на еден од кандидатите. Албанските власти покренуваа судска постапка против нив поради поттикнување национална омраза и навреда на државата и нејзините симболи. Жалителите се жалат на повреда на нивното право на слобода на изразување.

[Динк против Турција \(бр. 2668/07, 6102/08, 30079/08, 7072/09 и 7124/09\)](#)

14.09.2010

Фират (Хранк) Динк, турски новинар од ерменско потекло објави неколку статии за идентитетот на турските граѓани од ерменско потекло. Конкретно, тој напиша дека Ерменците биле опседнати да им биде признаен нивниот статус на жртви на геноцидот од 1915 година, дека турскиот народ бил рамнодушен кон оваа потреба и дека тоа ги објаснувало траумите претрпени од Ерменците. Тој го истакна и ставот дека врските на ерменската дијаспора со земјата треба да се зајакнат во насока на создавање поздрав ерменски национален идентитет. Забелешките на г. Динк предизвикаа „вирусна“ реакција меѓу екстремните националистички групи. Тој беше прогласен за виновен за оцрнување на „турската припадност“ (турскиот идентитет). Приближно една и пол година подоцна, беше убиен од националистичките екстремисти. По неговата смрт, неговото семејство меѓу другото се пожали и на повреда на неговото право на слобода на изразување.

Главниот наод на Судот беше дека турските власти не успеале да го заштитат животот на г. Динк. Што се однесува до неговите забелешки, тој пишувал во својство на новинар на тема од општ интерес, обидувајќи се да утврди историска вистина. Судот утврди дека, покренувајќи обвиненија против него турските судски органи индиректно го казниле за критикување на негирањето од страна на турската држава на ерменскиот геноцид и дека на тој начин било повредено неговото право на слобода на изразување. Судот утврди дека **членот 10 бил прекршен**.

[Здружение на граѓани „Радко“ и Пауновски против Македонија \(бр. 74651/01\)](#)

15.01.2009

Здружението на граѓани именувано како „Радко“ по Иван Михајлов-Радко (лидер на македонското ослободително движење повеќе од 60 години) кое било официјално регистрирано, беше распуштено од македонските власти. Властите сметаа дека здружението го негира идентитетот на македонскиот народ преку промоција на фашистичките идеи за бугарското потекло на македонскиот народ. Ова се сметаше за спротивно на уставниот поредок и се сметаше дека поттикнува национална или верска омраза или нетрпеливост. Здружението и неговиот претседател г. Пауновски се жалеа на повреда на нивното право на здружување.

Судот сметаше дека самиот факт што Здружението било именувано според поединец на кого се гледало негативно од страна на мнозинството од населението не можел сам по себе да се смета за присутна и непосредна закана за јавниот ред и не го оправдувал распуштањето на здружението. Понатаму, немало докази кои укажувале дека здружението се залагало за непријателство или дека имало намера да користи насилни методи или методи со кои би можел да се уништи уставниот поредок. Иако потврди дека толкувањето на историјата на земјата од страна на здружението би

можело да шокира многу луѓе, Судот сепак утврди дека тоа не претставувало напад врз правилата на демократијата или јавна одбрана на насилство, како и дека здружението не требало да се забрани. Судот утврди дека **членот 11 бил прекршен**.

Сурек против Турција (бр.1) (бр. 26682/95)

08.07.1999 (Големиот судски совет)

Камил Текин Сурек беше сопственик на неделникот во кој беа објавени две писма од читатели со кои жестоко се осудуваа воените дејствија на властите во југоисточна Турција и ги обвинуваа властите за брутално задушвање на борбата за независност и слобода на курдскиот народ. Жалителот беше осуден за „ширење пропаганда против неделивоста на државата и за предизвикување непријателство и омраза меѓу луѓето“. Тој се пожали дека било повредено неговото право на слобода на изразување.

Судот утврди дека спорните писма претставувале жалба за крвавите одмазди и дека едно од писмата идентификувало лица со нивните имиња, предизвикало омраза кон нив и ги изложило на можен ризик од физичко насилство. Иако г. Сурек лично не се поврзал со ставовите содржани во писмата, тој сепак на нивните автори им обезбедил средство за поттикнување насилство и омраза. Судот утврди дека, како сопственик на неделникот, тој индиректно ги преземал „должностите и одговорностите“ кои ги преземал уредничкиот и новинарскиот персонал при собирањето и распространувањето на информации до јавноста, а кои се претпоставува дека имале уште поголема важност во ситуации на конфликт и тензии. Судот утврди дека **членот 10 не бил прекршен**.

Видете и:

[Партидул Комунистилор \(Непесеристи\) и Унгуреану против Романија](#), бр. 46626/99, 03.02.2005 - одбивање да се регистрира политичка партија во специјалниот регистар поради тоа што претставувала ризик за повторно воспоставување на држава врз основа на комунистичка доктрина.

[Станков и Обединетата Македонска организација Илинден против Бугарија](#), бр. 29221/95 и 29225/95, 02.10.2001 - забрана за состаноци на партија која потоа била прогласена за неуставна и укината, со образложение дека средбите претставувале можна закана за јавниот ред.

[Сидиропулос и други против Грција](#), бр. 57/1997/841/1047, 10.07.1998 - одбивање да се регистрира здружение бидејќи, откако би се основало, би можело да се вклучи во активности кои би можеле да го поткопаат територијалниот интегритет на земјата, државната безбедност и јавниот ред.

Останата литература

Голем број текстови на Советот на Европа се занимаваат со прашањето „говор на омраза“:

- [Препорака бр. R 97\(20\) на Комитетот на министри на Советот на Европа](#) во врска со „говорот на омраза“
- [Препорака 1805 \(2007\) на Парламентарното Собрание на Советот на Европа](#) во врска со богохулство, верски навреди и говор на омраза врз основа на религиска припадност
- [Студија на Венециската комисија 406/2006](#) за богохулство, верски навреди и поттикнување верска омраза
- [Препорака бр. 7 за општа политика на Европската комисија против расизам и нетрпеливост \(ECRI\)](#) во врска со националното законодавство за борба против расизмот и расната дискриминација
- [Документ на Комесарот за човекови права: Етичко новинарство и човекови права](#)
- Прирачник за говор на омраза⁵
- [Информативен документ на Советот на Европа за „Говор на омраза“](#)

Информации за контакт за медиумите:
echrp@echr.coe.int | тел: +33 3 90 21 42 08

**Претплатете се на соопштенијата за печат на
Судот (РСС-претплати):**
<http://echr.coe.int/echr/rss.aspx>

⁵ А. Вебер, *Прирачник за говор на омраза (Manual on hate speech)*, Стразбур, Публикации на Советот на Европа, 2009 година. Овој прирачник се стреми да дефинира што претставува говорот на омраза и да служи како водич за носителите на одлуки, експертите и општеството како целина, во однос на критериумите што ги применува Европскиот суд за човекови права во неговата судска пракса.